

Danmark — det have vi jo hørt her i denne Sal — sagde: Nu gaar Norge ind i Unionen, og nu maa Danmark passe paa ikke at staa udenfor! Saaledes er der efterhaanden blevet oparbejdet en vis Forestilling om, at Norge og Danmark med Nødvendighed maatte følges ad; naar det ene Land gik ind i Unionen, kunde det andet Land ikke holde sig tilbage. Jeg ser ikke saaledes derpaa. Det er muligt, at der for Danmark kan opstaa Ulemper af, at Norge staar i Bernerunionen og vi ikke, men jeg tror det nu ikke. Jeg tror ikke, at Følgen af den forestillede Stilling vil blive den, at vor Forlæggervirksomhed bliver flyttet op til Norge, eller at de norske Forfattere, der nu søge dansk Forlag, for Fremtiden ikke ville gøre det. Jeg tror, at naar Danmark, særlig Kjøbenhavn, i Djæblillet har en fremragende Stilling paa Litteraturens Omraade, paa Forlæggervirksomhedens Omraade, ligger det i gamle og nedarvede Forhold, som det har taget en lang Tid at skabe, og som ikke saaledes paa en Gang blive forandrede. Jeg tror ogsaa, det staar i Forbindelse med, at Danmark, Kjøbenhavn, nu en Gang har de stræppeste og bedste Forlæggere og dem, der betale bedst, og det vil fornuftigvis altid blive saaledes, at Forfatterne ville søge hen til de Forlæggere, der ere de stræppeste til at skaffe deres Bøger Udbredelse og til at betale. Det er der ingen Tvivl om. Men skulde det kunne ske, hvad jeg slet ikke tror, at det danske Forlag virkelig begyndte at flytte sig til Norge, kan Tiden jo saa være kommen til at tage op til fornyet Overvejelse, om der af den Grund kunde være Anledning til at slutte sig til Bernerkonventionen, altsaa for at standse denne Forslytning. Der er dem, der have ment, at den høje Regering ved den Maade, hvorpaa den har stillet sig i en Korrespondance med den norske Regering — en Korrespondance, der er aftrykt i Betænkningen — skulde være gaaet noget vel langt frem, og at den i en noget vel høj Grad skulde have taget sig Ansvar for den forskellige Stilling, der kunde fremstaa, hvis Norge traadte ind i Konventionen, medens Danmark stod udenfor. Der er dem, der have ment, at naar den høje Regering har ladet den norske Regering forstaa, at hvis Norge slutter sig til Konventionen, saa vil dette blive et meget vægtigt Motiv for den danske Rigsdag til ogsaa at give sit Samtykke til at slutte sig dertil, saa har Regeringen indtaget en meget udsat Stilling og vil i høj Grad have paataget sig Ansvar for den forskellige Stilling, der vil opnaas, hvis den danske Rigsdag alligevel ikke vil have noget med Bernerkonventionen at bestille. Jeg ser ikke ganske saaledes derpaa.

Jeg vil være aabenhjertig nok til at sige, at i en vis Forstand glæder jeg mig ved, at Norge er gaaet med, medens vi andre staa frit. Det forekommer mig nemlig, som jeg ser paa denne Affære, at dette er en stor Fordel for os, fordi vi derved kunne saa Lejlighed til at se, hvorledes Forholdene udvikle sig oppe i Norge, Lejlighed til at se, om Norge føler, at det har vundet eller tabt ved at gaa ind i Bernerunionen. Vi saa Lejlighed til at følge Begivenhedernes Gang deroppe naar efter naar, og naar vi have haft Norge til Brøveklud en Snes Aar eller 20, kunne vi saa altid overveje, hvad vi skulle gøre. Det forekommer mig, at det, at Norge er gaaet med, er saa langt fra uheldigt for os, at naar man ser ganske praktisk paa Tingene, kan det tværtimod siges at være ret praktisk for os, idet vi nu kunne se, hvordan det gaar i Norge, og om disse indenlandske Bureauer nu ogsaa oversvømme Norge og klemme løs paa Nordmændene.

Saa har jeg endnu en Indbending mod Tiltrædelsen af Bernerkonventionen, og det er den, at det, at være i Bernerkonventionen er noget, man ikke har gratis, det er noget, der koster Penge. Ved den oprindelige Traktat, hvorved Bernerkonventionen eller Bernerunionen blev oprettet, er der nemlig oprettet et internationalt Bureau i Bern — der er jo flere saadanne internationale Bureauer i Bern, og dette maa endelig ikke forveksles med Fredsbureauet derovre — og ved en „Slutningsprotokol“ er det bleven bestemt, at dette Bureau maa anvende aarlig 60,000 Frcs., der i et vist Forhold skal betales af de forskellige Stater, som have sluttet sig til eller i Fremtiden ville slutte sig til Bernerkonventionen. Det, man faar for disse 60,000 Francs er, at Bureauet indhenter alle Oplysninger, som paa dette Omraade kunne være af Interesse for Unionslandene og i det hele gøre, hvad det kan for at Lovene paa dette ikke blive overtrådte. Det er altsaa blandt andet et Slags Politibureau, som skal passe paa os, og til hvilken vi altsaa skulle betale vor Part af de 60,000 Francs eller hvad andet Beløb, det nu maatte blive. Hvor meget vor Andel af de 60,000 Francs vil blive, skal jeg lade være ufagt, thi af de Dokumenter, som foreligge og ere forelagte

Rettelse.

Sp. 5536, S. 14 f. o.: „Kommune, der“, læs: „Kommune, eller“.